

PGS. TS NGUYỄN BÍCH HÀ
(*Tuyển chọn và giới thiệu*)

VĂN HỌC DÂN GIAN VIỆT NAM

Tác phẩm dùng trong nhà trường

YÊN
ỆU

THANH NIÊN

VĂN HỌC DÂN GIAN VIỆT NAM

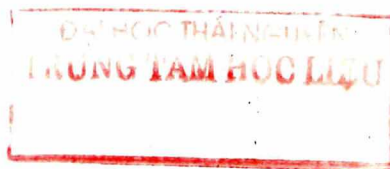
VĂN HỌC DÂN GIÀN VIỆT NAM

(Tác phẩm dùng trong nhà trường)

Chương trình lớp 10

Trọn vẹn tác phẩm

- Đẻ đất đẻ nước
- Đăm Săn
- Vượt biển (Khảm hải)
- Tiến dạn người yêu

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

LỜI NÓI ĐẦU

Văn học là một môn học chính yếu trong nhà trường phổ thông hiện nay. Chương trình, sách giáo khoa văn học phổ thông vừa đòi hỏi phải tuyển chọn được những tác phẩm xuất sắc nhất, đại diện cho tiếng nói văn chương từng thời kì trong nền văn học nước nhà, vừa yêu cầu phải đủ lượng kiến thức phù hợp với lứa tuổi, thể lực, trí tuệ của học sinh trong tương quan chung với các bộ môn khoa học khác đang được giảng dạy ở nhà trường. Sách giáo khoa văn học ở các cấp học hiện nay đã cố gắng làm được điều đó. Tuy nhiên, có nhiều tác phẩm văn học xuất sắc nhưng lại quá dài khiến cho khi đưa vào sách giáo khoa các nhà biên soạn thường phải làm công việc lược trích. Học sinh học trích giảng tác phẩm và nhiều giáo viên cũng không có gì hơn là một đoạn trích trong tay, bởi nhiều tác phẩm trong số đó vì lí do này hay khác chưa được lưu truyền rộng rãi hoặc từ lâu chưa được tái bản. Điều này đã hạn chế khả năng bao quát, cảm thụ tác phẩm một cách chủ động và trọn vẹn của giáo viên và tất nhiên hạn chế việc truyền thụ các tác phẩm đó cho học sinh. Đó cũng là một trong những lí do khiến cho một số không ít học sinh không còn thích học môn văn. Nhân dịp bồi dưỡng giáo viên trung học phổ thông ở một số địa phương, chúng tôi được biết nguyện vọng tha thiết của giáo viên là muốn tiếp xúc với nguyên tác những tác phẩm đang được trích giảng

trong nhà trường. Điều đó đã thúc đẩy chúng tôi tuyển chọn và giới thiệu bộ sách này.

Khái niệm nguyên tác nếu xét một cách chính xác phải là trọn vẹn những tác phẩm bằng ngôn ngữ mẹ đẻ của nó, nhưng ở đây chúng tôi dùng với nghĩa những sáng tác đó đã được dịch trọn vẹn ra tiếng phổ thông (tiếng Việt). Bởi những nguyên tác chỉ có ý nghĩa khi nó được nhiều người biết và quan tâm. Trong khi tuyển chọn các tác phẩm chúng tôi thấy, mỗi tác phẩm hiện nay đang tồn tại một số bản dịch khác nhau, trong số đó những văn bản được sách giáo khoa sử dụng thậm chí không phải là bản được dùng phổ biến nhất. Tuy vậy, để cung cấp chính xác các nguyên bản hỗ trợ việc chuẩn bị bài giảng của giáo viên, chúng tôi chỉ chọn đưa vào bộ sách này những tác phẩm đã được sách giáo khoa trích giảng. Hi vọng rằng với sự cố gắng của chúng tôi, các thầy cô giáo có được một bộ cẩm nang tin cậy để góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy văn học cho học sinh trong nhà trường.

Cùng với việc giới thiệu trọn vẹn các tác phẩm, chúng tôi cũng giới thiệu một số ý kiến nghiên cứu, đánh giá về tác phẩm đó để cung cấp thêm tư liệu cho thầy và trò chuẩn bị tốt bài giảng và bài học. Những nghiên cứu đánh giá về tác phẩm mà chúng tôi đưa ra không phải là những định hướng để hiểu hay hiểu lại tác phẩm mà chỉ nhằm làm phong phú hơn những khía cạnh nhận thức về tác phẩm, căn bản vẫn là để nâng đỡ những cảm nhận và suy nghĩ một cách chủ động của người đọc.

Chúng tôi dự định sẽ giới thiệu lần lượt các tác phẩm được trích giảng ở hệ thống nhà trường phổ thông trung học gồm những tác phẩm được tuyển học chính thức và cả những tác phẩm đọc thêm. Ở tập sách này, chúng tôi xin giới thiệu trọn vẹn những tác phẩm văn học dân gian của dân tộc ít người đang được tuyển trích trong Sách giáo khoa lớp Mười, gồm những tác phẩm sau:

- Đẻ đất đẻ nước*
- Dăm San*
- Vượt biển*
- Tiên dạn người yêu*

Từng tác phẩm sẽ được giới thiệu theo trình tự: 1. Phân giới thiệu của người tuyển chọn và giới thiệu. 2. Trích ý kiến phân tích, bình giá của các nhà nghiên cứu. 3. Giới thiệu trọn vẹn tác phẩm.

Vì chưa có điều kiện thu thập đầy đủ hơn mà phần khảo dị là bản dịch không nguyên bản cùng với sự hạn chế về dung lượng của cuốn sách tham khảo dùng trong nhà trường nên phần khảo dị của từng tác phẩm chúng tôi không đưa vào đây.

Rất mong sự đón nhận và ý kiến đóng góp của bạn đọc cho cuốn sách này. Xin chân thành cảm ơn

Hà Nội, ngày 12 tháng 5 năm 2005

Người tuyển chọn và giới thiệu

PGS. TS. NGUYỄN BÍCH HÀ

